

Budgetproces 2025-32

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
Fase 1. Afklaring og kvalificering	4
Fase 2. Forhandlinger og vedtagelse	6
Fase 3. Implementering	7
Den samlede tidsplan for budget 2025-32	8

Indledning

Budgetprocessen er den årlige tids- og handleplan, der fører frem til at byrådet kan vedtage budgettet for det kommende år og de følgende overslagsår. Budgetprocessen er blot ét af flere elementer i den overordnede og strategiske udvikling af kommunen, hvor særligt kommunens vision, politikker og andre langsigtede udviklingstiltag spiller væsentlige roller. I budgetprocessen belyses behov og muligheder for politiske tilpasninger og omprioriteringer vedr. serviceniveau, anlæg, skatter, låntagning mv. Medinddragelse og høringer indgår som centrale elementer i processen. Partierne har mulighed for frem til 1. april 2024 at komme med større ønsker og spørgsmål til budgetprocessen.

Budgettets udgangspunkt og udvikling

Budgetprocessen for 2025-32 er baseret på det budget byrådet vedtog den 10. oktober 2023. Det økonomiske udgangspunkt er et budget i balance og et årligt overskud i overensstemmelse med byrådets økonomiske politik.

Driftsudgifterne øges årligt som følge af udviklingen i befolkningstallet, samtidig anvendes samlet set flere penge pr. borger år for år. I budget 2025-35 forventes befolkningstallet at stige med 6%, mens driftsbudgettet ved uændret serviceniveau forventes at stige med 12%. Årsagen til dette er blandt andet flere ældre borgere med behov for pleje og omsorg samt flere udsatte borgere med behov for specialtilbud. Udgiftsstigningerne på disse områder forventes ikke at blive dækket af staten fuldt ud.

Budgettet indeholder derfor en forventning om, at der skal findes et beløb år for år som effektiviseringer, eller på en anden måde, i de kommende år, så budgettet fortsætter med at være i balance. Størrelsen af det beløb der skal findes er forbundet med usikkerhed, da det både afhænger af økonomiske konjunkturer og regeringernes økonomiske politik. Der er budgetteret med 0,9% årligt i 2024-27.

Den løbende budgetopfølgning er tilrettelagt, så den understøtter budgetprocessen. De forventede regnskaber for 2024 fremlægges for Økonomiudvalget og byrådet i april, juni og november 2024, samt januar 2025. Regnskabsresultatet fremlægges i april 2025. Forventede regnskaber og regnskabet sendes efterfølgende til orientering i fagudvalgene. Forvaltningen udarbejder desuden i maj, august og november 2024 en oversigt over, hvilken fase de allerede besluttede anlæg er i, jf. ejendomsstrategien. Budgettets risikofaktorer følges løbende, og indgår i aktuel økonomi til Økonomiudvalget.

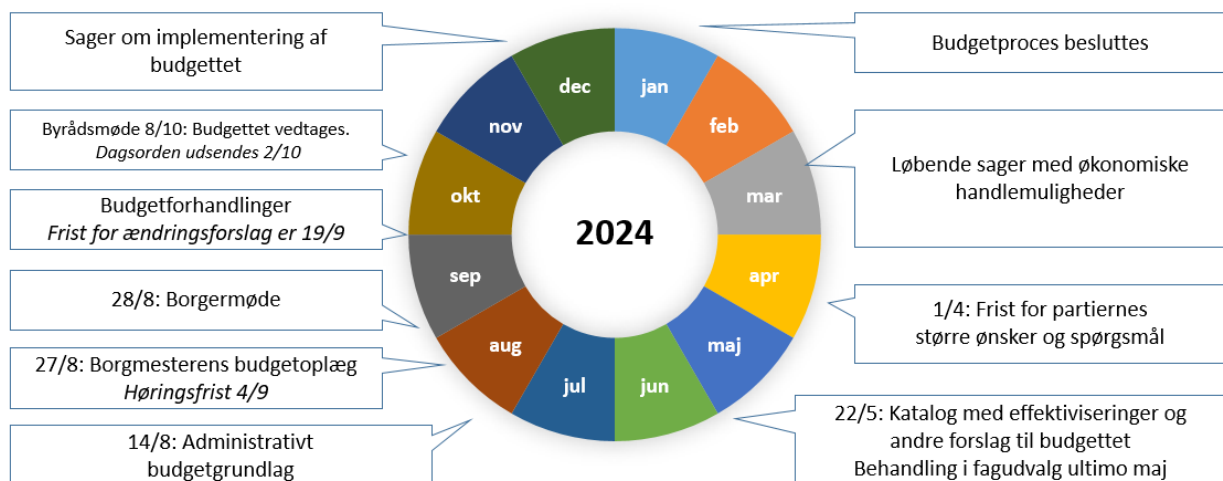
Åbenhed og høring i budgetprocessen

Byrådet lægger vægt på åbenhed og dialog om budgettet. Alt budgetmateriale lægges løbende på kommunens hjemmeside. I nedenstående figur fremgår, hvornår de dokumenter der indgår i forberedelserne, offentliggøres og behandles politisk.

Den offentlige høring af kataloget med effektiviseringer og andre forslag til budgettet ligger mellem fagudvalgenes behandlinger i juni og august. Høringsperioden er 14. juni – 9. august 2024.

Den offentlige høring af budgetoplægget ligger i perioden 27. august til 4. september. Høringen sker på baggrund af borgmesterens budgetoplæg, som ligger til grund for byrådets 1. behandling af budgettet og de efterfølgende budgetforhandlinger. Høringen i MED-organisationen følger den offentlige høringsproces.

Datoer for offentliggørelse af materialer og dagsordener på www.alleroed.dk

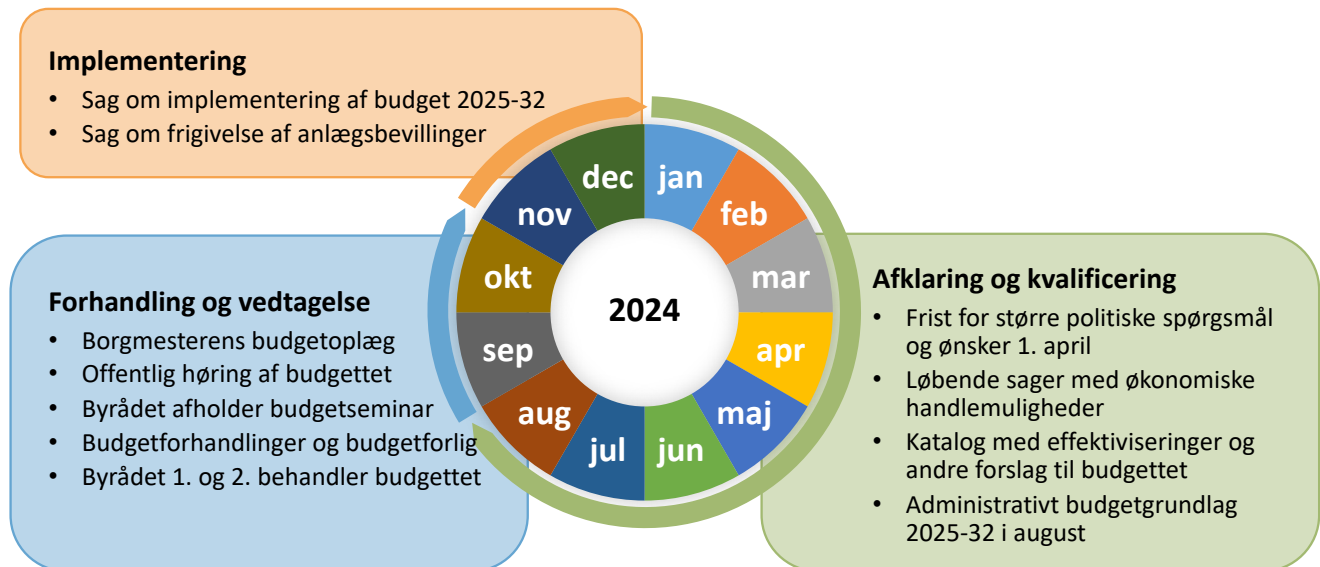

Datoerne viser hvornår dokumenterne kan findes på kommunens hjemmeside (typisk efter kl. 16)

Høringssvar mv. skal sendes til mailadressen: sekretariat@alleroed.dk
 Alle kommentarer og forslag sendes til hele byrådet.

Faseopdelt budgetproces

Budgetprocessen er tilrettelagt i tre faser, som er beskrevet på de følgende sider.

Fase 1. Afklaring og kvalificering

Ud over at byrådet vedtager Budgetprocessen 2025-32, ligger følgende aktiviteter i den første fase af budgetprocessen:

- Fagudvalgene kan beslutte en dialogproces for udvalgets område
- Partierne afleverer større politiske spørgsmål og ønsker, der skal indgå i den videre budgetproces som initiativsager. Fristen er senest den 1. april 2024
- Forslag til budgetforbedringer fremlægges til politiske behandling i tre sideløbende processer:
 - 1) Katalog med effektiviseringer og andre forslag til budgettet (Fagudvalg i juni)
 - 2) Sager med økonomiske handlemuligheder fx inden for velfærdsteknologi, organisering i bred forstand, kommunale samarbejder og konkurrenceudsættelse forelægges løbende (Fagudvalg januar-juni)
 - 3) Opdatering af katalog med forslag til servicereduktioner (Økonomiudvalget i august).
- Fagudvalgene behandler initiativsager om større politiske spørgsmål og ønsker
- Der fremlægges en sag på Økonomiudvalgets møde i maj/juni om evt. ansøgning om ændringer i skat, lånepuljer mv.
- Orientering om Administrativt budgetgrundlag 2025-32.

Fagudvalgenes dialogproces

Fagudvalgene orienteres i februar om Budgetprocessen, og udvalget *kan* inden for rammerne af Budgetprocessen vælge at gennemføre en dialogproces med interessenter på området. Dialogprocessen foregår som udgangspunkt i tilknytning til fagudvalgsmøderne. Økonomiudvalget varetager dialogen med medarbejdere via Hovedudvalget.

Større politiske spørgsmål og ønsker

I budgetprocessen er der lagt vægt på, at alle større politiske spørgsmål og ønsker indgår tidligt i processen, så budgetforhandlingerne sker på et velkvalificeret og oplyst grundlag. Byrådet sætter med Budgetprocessen en frist for alle større spørgsmål og ønsker, der kan indgå i budget 2025-32. Fristen er sat til den 1. april 2024. Økonomiudvalget forelægges en oversigt på møde i april 2024.

Herefter behandler fagudvalgene initiativsager om større politiske ønsker og spørgsmål, der er fremkommet inden fristen den 1. april 2024. Fagudvalget skal sikre, at forslagene er velbeskrevet og kan indgå i budgetforhandlingerne. Initiativsagerne samles i et katalog til brug i budgetforhandlingerne. Kataloget omfatter både anlæg og drift, og sager oversendt til budgetforhandlingerne fra fagudvalgene. Emner der ikke har været fremlagt inden for fristen den 1. april, kan som udgangspunkt ikke indgå i budgetforhandlingerne.

Løbende sager med økonomiske handlemuligheder

Der foregår en lang række udviklingsprocesser, afprøvninger, innovationer og mindre analyser i kommunens virksomheder og forvaltning. Arbejdet har et særligt fokus på velfærdsteknologier, tværkommunale samarbejder og §60 selskaber, konkurrenceudsættelse og organisering i bred forstand, men kan også omhandle andre forhold. Efterhånden som initiativerne bliver klar til politisk behandling, fremlægges de som sager for fagudvalget. Denne måde at arbejde på er anderledes end sidste år. Formål er at få nogle tidligere politiske pejlinger på det og at det eventuelt kan igangsætte tidligere end det ellers ville være sket.

Effektiviseringskatalog i juni

Effektiviseringsstrategien er afgørende for at holde kommunens budget i balance. Der budgetteres med, at der skal gennemføres besparelser på driften på 0,9% årligt. Disse skal så vidt muligt findes som effektiviseringer og byrådet skal godkende alle effektiviseringer. Kataloget forelægges fagudvalgene i juni 2023, hvorefter det sendes i høring og kan indgå i budgetforhandlingerne.

Katalog med forslag til servicereduktioner

Forvaltningen opdaterer kataloget med forslag til servicereduktioner, som også indgik i budgetproces 2024-31.

Administrativt budgetgrundlag 2025-32

Der indgås økonomiaftale mellem regeringen og KL i juni, og i løbet af juli/august foreligger de kommunefordelte tal for indtægtssiden (skatter, tilskud og udligning). Der fremlægges en sag på Økonomiudvalgets møde i juni om evt. ansøgning om ændringer i skat, lånepuljer mv.

Det administrative budgetgrundlag er en fremskrivning af det budget, som byrådet vedtog sidste år med fremskrivning af, hvad kommunens udgifter og indtægter forventes at være, med uændret serviceniveau de kommende år. I beregningen indgår konsekvenserne af økonomiaftalen mellem KL og regeringen for 2025, ny befolkningsprognose, den seneste budgetopfølgning for 2024, samt øvrige beslutninger truffet af byrådet. Det administrative budgetgrundlag fremlægges for Økonomiudvalget og byrådet i august.

De demografiske ændringer i budgettet i forhold til budget 2024 skal tydeligt fremgå af det administrative budget, således at opskrivningen af driftsbudgettet bliver en del af den politiske stillingtagen i budgetforhandlingerne. Anlægsudgifter i det administrative budgetgrundlag tager udgangspunkt i investeringsoversigten i det vedtagne budget 2024-31 og den løbende opfølgning på anlægsprojekterne. I det administrative budget præsenteres forskellige modeller for et budget i balance samt særlige temaer, som kan indgå i den videre budgetproces.

Fase 2. Forhandlinger og vedtagelse

I denne fase af budgetprocessen gennemføres følgende aktiviteter:

- Borgmesterens budgetoplæg 2025-32 offentliggøres
- Der gennemføres offentlig høring af budgettet
- Byrådet afholder budgetseminar
- Der gennemføres budgetforhandlinger og indgås budgetforlig
- Byrådet 1. og 2. behandler budgettet.

Borgmesterens budgetoplæg

Borgmesteren udarbejder et budgetoplæg baseret på det administrative budgetgrundlag samt mindre politiske justeringer.

Offentlig høring og borgermøde

Der gennemføres en offentlig høring af budgetforslaget i perioden den 27. august til 4. september. Høringen sker på baggrund af borgmesterens budgetoplæg, som ligger til grund for byrådets 1. behandling af budgettet.

Byrådet afholder borgermøde om budgettet den 28. august 2024. Temaet for borgermødet er borgmesterens budgetoplæg 2025-32.

Budgetseminar for byrådet (30. august)

Formålet med budgetseminaret er, at byrådet får et opdateret fælles grundlag for de efterfølgende budgetforhandlinger.

Budgetforhandlinger og budgetforlig

De politiske budgetforhandlinger foregår i perioden den 5.-19. september 2024.

Byrådets 1. og 2. behandling af budgettet samt ændringsforslag

Borgmesterens budgetoplæg for 2025-32 udgør materialet til Byrådets 1. behandling af budgettet den 19. september 2024. Byrådets 1. behandling består af, at budgettet oversendes til 2. behandlingen, og dermed også til de mellemliggende budgetforhandlinger.

Fristen for politiske ændringsforslag til budgettets 2. behandling er fastsat til den 19. september 2024. Budgettets 2. behandling er den 8. oktober 2024.

Fase 3. Implementering

I den tredje og sidste fase af budgetprocessen indgår følgende aktiviteter:

- Der fremlægges en sag om implementering af budget 2025-32
- Effektiviseringskatalog december behandles
- Publikation af det vedtagne budget på kommunens hjemmeside.

Implementering af budget 2025-32

Økonomiudvalget og fagudvalgene orienteres om status for implementering af budget 2025-32 i december 2024. Samtidig fremkommer Forvaltningen med forslag til den videre behandling af emnerne i budgettet. Fx vedrørende opstart af projekter, konkretisering af fagligt indhold eller nærmere fordeling af bevillingen på aktiviteter.

Anlæg vil blive behandlet efter Ejendomsstrategien, og der vil blive rejst sager herom på fagudvalgene, Økonomiudvalget og i byrådet. Der fremlægges en samlet frigivelsessag for byrådet.

Den samlede tidsplan for budget 2025-32

Dato	Aktivitet
	Fase 1: Afklaring og kvalificering
Dec 2023	Økonomiudvalget indstiller 5/12-2022 Budgetprocessen 2025-32 til byrådets behandling 14/12-2022.
Jan/feb	Fagudvalgene orienteres om Budgetprocessen 2025-32 og beslutter evt. dialogproces.
1/4	Frist for alle byrådsmedlemmer/partier for at indsende større spørgsmål og ønsker.
April	Oversigt over fremsendte større spørgsmål og ønsker behandles fremlægges for Økonomiudvalget sammen med oversigt over forslag til innovationsscreeninger.
Maj/juni	Fagudvalgene behandler initiativsager med større politiske ønsker og spørgsmål
Maj/juni	Fagudvalgene (28-29/5) og Økonomiudvalget (11/6) behandler Katalog med effektiviseringer og andre forslag til budgettet med henblik på udsendelse i høring. Økonomiudvalget tager stilling til evt. ansøgning om ændringer i skat, lånepuljer mv.
Aug	Administrativt budgetgrundlag 2025-32 med konsekvenserne af økonomiaftalen fremlægges for Økonomiudvalget (20/8) og byrådet (29/8) til orientering. Katalog med effektiviseringer og andre forslag til budgettet fremlægges for Økonomiudvalget i endelig form inkl. høringssvar. Katalog med servicereduktioner fremlægges for Økonomiudvalget
	Fase 2: Forhandlinger og vedtagelse
27/8-4/9	Borgmesterens budgetoplæg 2025-32 sendes i høring.
28/8	Der afholdes borgermøde om budget 2025-32
30/8	Budgetseminar for byrådet
Sep	1. behandling af budget 2025-32 i Økonomiudvalget (10/9) og byrådet (17/9).
19/9	Frist for aflevering af ændringsforslag til budget 2025-32.
Okt	Økonomiudvalget (1/10) og byrådet (8/10): 2. behandling og vedtagelse af budget 2025-32 og valg af udskrivningsgrundlag, skatteprocenter og takster.
	Fase 3: Implementering
Dec	Status for implementering af budgetforlig 2025-32 fremlægges for fagudvalgene og Økonomiudvalget.